

Основні задачі.

9.1. Перемножити підстановки у вказаному та оберненому порядку:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 6 & 4 & 5 & 2 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & 4 & 1 & 5 & 6 & 3 \end{pmatrix}.$$

9.2. Записати у вигляді добутку незалежних циклів:

$$(1) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 5 & 4 & 1 & 7 & 3 & 6 & 2 \end{pmatrix}; \quad (2) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & \dots & 2n-1 & 2n \\ 2 & 1 & 4 & 3 & \dots & 2n & 2n-1 \end{pmatrix}.$$

9.3. Записати підстановку у вигляді таблиці: $(1\ 3\ 5\ \dots\ 2n-1)(2\ 4\ 6\ \dots\ n)$.

9.4. Перемножити підстановки: $[(1\ 3\ 5)(2\ 4\ 6\ 7)] \cdot [(1\ 4\ 7)(2\ 3\ 5\ 6)]$.

9.5. Визначити парність підстановки:

$$(1) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 5 & 6 & 4 & 7 & 2 & 1 & 3 \end{pmatrix}; \quad (2) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & \dots & \dots & \dots & n-1 & n \\ 2 & 4 & 6 & \dots & 1 & 3 & 5 & \dots & \dots \end{pmatrix}.$$

9.6. Визначити парність підстановки:

$$(1) (1\ 2\ 3\ \dots\ k);$$

$$(2) (i_1\ i_2\ i_3\ \dots\ i_k);$$

$$(3) (i_1\ i_2)(i_3\ i_4)(i_5\ i_6)\dots(i_{2k-1}\ i_{2k}).$$

9.7. Довести, що довільну підстановку $\sigma \in S_n$ можна представити у вигляді добутку транспозицій вигляду $(1\ 2), (1\ 3), \dots, (1\ n)$.

9.8. Довести, що довільну підстановку $\sigma \in S_n$ можна представити у вигляді добутку циклів $(1\ 2)$ та $(1\ 2\ 3\ \dots\ n)$.

Означення 1.

$$d(\sigma) = \sum_{i=1}^k (l_i - 1),$$

де σ розкладається на добуток з k незалежних циклів з довжинами l_i .

9.9. Нехай $d = d(\sigma)$ - декремент σ . Доведіть:

- (1) $sgn\sigma = (-1)^d$;
- (2) σ можна представити у вигляді добутку d транспозицій;
- (3) σ не можна представити у вигляді добутку меншої за d кількості транспозицій.

9.10. Довести, що довільну парну підстановку можна представити у вигляді добутку потрійних циклів.

9.11. Довести, що довільну парну підстановку можна представити у вигляді добутку циклів вигляду $(1\ 2\ 3), (1\ 2\ 4), \dots, (1\ 2\ n)$.

Додаткові задачі.

Означення 2. (1) Граф в загальному випадку - це набір точок (вершин), деякі з яких поєднані відрізками (ребрами).

(2) Шлях в графі - це послідовність вершин таких, що кожна пара послідовних вершин поєднана принаймні одним ребром.

(3) Під зв'язним графом розуміється такий, між довільними двома вершинами якого існує принаймні один шлях.

9.12. Нехай T - деякий набір транспозицій з S_n , а Γ - граф з множиною вершин $1, 2, \dots, n$ та множиною ребер T . Довести:

- (1) довільну підстановку з S_n можна представити у вигляді добутку транспозицій з набору T тоді й лише тоді, коли граф Γ - зв'язний.
- (2) при $|T| < n-1$ існує підстановка з S_n , яку не можна представити у вигляді добутку транспозицій з набору T .

Домашнє завдання.

9.13. Перемножити підстановки у вказаному та оберненому порядку:

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 2 & 1 & 3 & 5 & 4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 4 & 5 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

9.14. Записати у вигляді добутку незалежних циклів:

$$(1) \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 3 & 1 & 6 & 7 & 5 & 2 & 4 \end{pmatrix}; \quad (2) \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & n & n+1 & n+2 & \dots & 2n \\ n+1 & n+2 & \dots & 2n & 1 & 2 & \dots & n \end{pmatrix}.$$

9.15. Записати підстановку у вигляді таблиці: $(136)(247)(5)$.

9.16. Перемножити підстановки: $[(1\ 3)(5\ 7)(2\ 4\ 6)] \cdot [(1\ 3\ 5)(2\ 4)(6\ 7)]$.

9.17. Довести, що довільну підстановку $\sigma \in S_n$ можна представити у вигляді добутку транспозицій вигляду $(1\ 2), (2\ 3), \dots, (n-1\ n)$.

Відповіді. 9.1

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 6 & 5 & 3 & 2 & 1 & 4 \end{pmatrix} \text{ i } \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 1 & 3 & 5 & 6 & 4 & 2 \end{pmatrix}$$

9.2

$$(1) (1\ 5\ 3)(2\ 4\ 7);$$

$$(2) (1\ 2)(3\ 4)\dots(2n-1\ 2n).$$

$$9.3 \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & \dots & 2n-1 & 2n \\ 3 & 4 & 5 & 6 & \dots & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$9.4 (1\ 6\ 4\ 2\ 5\ 7\ 3).$$

9.5

$$(1) \text{ непарна};$$

$$(2) (-1)^{\lfloor \frac{n+2}{2} \rfloor}.$$

9.6

$$(1) \text{ парна};$$

$$(2) \text{ парна при непарному } k;$$

$$(3) \text{ парна при парному } k.$$

$$9.13 \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & 4 & 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

9.14

$$(1) (1\ 3\ 6\ 2)(4\ 7);$$

$$(2) (1\ n+1)(2\ n+2)\dots(n\ 2n).$$

$$9.15 \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 3 & 4 & 6 & 7 & 5 & 1 & 2 \end{pmatrix}$$

$$9.16 (2\ 6\ 5\ 3\ 7)$$